שלא תתגלה שערה: לחצר. אכבול ופאה נכרית קאי דאסרי׳ לעיל למיפק לרשות הרבים והשתא אשמעינן דלחצר מותר שהתירו לה חכמים שני תכשיטין הללו בחצר כדי שלא תתגנה על בעלה: פאה נכרית. קליעת שער התלושה ועובדתה על שערה עם קליעתה כדי שתראה בעלת שער: במוך שבאזנה. שותתת לבלוע ליחה של צואת החוץ: שבסנדלה. לתענוג: ובמוך שהתקינה לנדתה. פרש״י ז״ל שיבלע הדם ולא יטופח בגדיה והקשה ר״י ז״ל דהא אסקי׳ לעיל בפ״ק [דף יא.] דכל לאלוקי טיוף חשיבא הוצאה ולא מקרי משוס הכי דרך מלבוש לפיכך פי׳ שמגין על הדם שלא יפול על בשרה [ויתייבש] ויצער אותה ומשום הכי חשיב דרך מלבוש: בפלפל. פלפל ארוך נותנת בפיה אשה שריחה רע: גרגר מלח. שנותנת בפיה לרפואה: שתקן נתוך פיה. מבעוד יום: שן תותבת. נותנת בלחייה ממקום אחר והוא של זהב: רבי מתיר. לאלתר בה בשבת: וחכמים אוסרים. דכיון דהוא משוה משאר השיניים דלמא מחייכי עלה ושקלה מהתם וממטי׳ לה בידיה וגמרא אמרינן דשל זהב דוקא נקט: גמ׳ דידה. מוטי שער שלה (ד) ולא מאיס וליכא למימר דלמא מחייכי עלה וממטי ליה בידיה: דבר מיגנה. דלא מיגכר ולא מחייכו עלה: וקנה. לגנות: כל שהאסרו חכמים. לעיל במתני׳ אסור לנתת בהן לחצר אע״ג דשרי לטלטוליהו דתורת כלי עליהן מ״מ דרך מלבוש אסור דלמא מרבלת בהו ופקעא לרה״ר: חוץ מכבול. לקמן מפרש טעמא: בכל הכבול. כל האסריים לא נאסרו אלא בדבר הבנוי אבל מותרי׳ בחצר לנתת בהן: כדי שלא תתגנה. התירו לה מקצת קישוטיה הנאים: דתניא. דתנו רבנן להכי: וקניס הראשונים. דרשו בספטיה: בגידה. כדבר המגודל ומרוחקת מבעלה: עד שתבא במים. לטבול אע״פ שעברה שעה שלה ופסק מעייה: עשתה למוך בים יד. מי אסרי׳ לה לחלמא (ה) שלפת ומחוא ומייתי לה הואיל ואית לה בית יד ולא מאיס: מותר. דאפילו בית יד מאיס: לדורשני. לחולי השיניים: וגגביל. אגבי׳: דארצני. קנמון: פוטר בכובלה. ואוקימנא דפטור ומותר וטעמא כדאמר לעיל מאן דרכה למיפק בכובלא אשה שריחה רע ואשה שריחה רע לא שלפא ומחוא משום גנותה: כל שהוא למטה מן השבבה יוצאה בו. דלא חייסינן דלמא שלפא ומחוא דמגלה שערה: מתני׳ סלע. מטבע: הבנות קטנות. שמנקבין אזניהם ואין עושין להם מזמים עד שיגדלו ונותנין מוטים או קסמין באזניהם שלא יסתמו נקבי אזניהם: ואפילו בקסמין. ואע״ג דלאו תכשיט הוא אורחייהו בהכי ולא משוי הוא: ערביות. ישראליות שבערבי׳ דרך ערביות לעטוף ראשיהן ופניהם חוץ מעיניהם: מדיות. ישראליות שבמדי: פרופות. שמתעטפות בטלית ותולה לרועה בשפתה האחת כנגד צוארה ובשפתה השנית כורכת

ובפאה נכרית בחצר במוך שבאזנה ובמוך שבסנדלה ובמוך שהתקינה לנדתה בפלפל ובגרגר מלח ובכל דבר שתתן לתוך פיה ובלבד שלא תתן לכתחלה בשבת ואם נפל לא תחזיר שן תותבת ושן של זהב רבי מתיר וחכמים אוסרים: גמ׳ וצריכא דאי אשמעינן דידה משום דלא מאיס לה אבל דחברתה א דמאיס לה אימא לא צריכא ואי אשמעינן דחברתה משום דבת מינה היא אבל דבהמה דמינכר אימא לא צריכא: תאנא ובלבד שלא תצא ילדה בשל זקנה וזקנה בשל ילדה בשלמא זקנה בשל ילדה שבח הוא לה אבל ילדה בשל זקנה גנאי הוא לה כדי נסבה: ובכבול ובפאה נכרית בחצר: אמר רב כל שאסרו חכמים לצאת בו לרה״ר אסור לצאת בו לחצר [ו] חוץ מכבול ופאה נכרית ור׳ ענני בר ששון משמיה דר״י סבר הכל ככבול והלכתא כרב ב דסתם לן תנא כותיה. ולרב מאי שנא הני אמר עולא גזירה שמא יתתגנה על בעלה ונמצא בעלה מגרשה כדתניא [ז]והדוה בנדתה זקנים הראשונים אמרו שלא תכחול ושלא תפרכם ותתקשט בבגדי צבעונים עד שבא רבי עקיבא ולימד א״כ נמצאת מגונה על בעלה ונמצא בעלה מגרשה אלא מה תלמוד לומר והדוה בנדתה תהא בנידותה עד שתבא במים: [ח]ובמוך שבאזנה: תני רמי בר יחזקאל והוא שקשור לה באזנה: ובמוך שבסנדלה תני רמי בר יחזקאל והוא שקשור לה בעקיבה (ט) קשר מהודק. ובמוך שהתקינה לנדתה סבר רבי אמי בר אחא למימר והוא שקשור לה בין יריכותיה אמר ליה רבא אע״פ שאינו קשור לה דכיון דמאיס לה לא אתי לאתויי: בעא מיניה ר׳ ירמיה בר אבא עשתה לו בית יד מהו א״ל (י) אע״פ שעשתה לו בית יד מותר איתמר נמי אמר רב נתן בר אושעיא א״ר יוחנן עשתה לו בית יד מותר: בפלפל ובגרגיר מלח. פלפל ג לריח הפה גרגיר מלח דעביד (י) לדורשני ובכל דבר שתתן לתוך פיה זנגביל אי נמי דארציני: שן ד תותבת ושן של זהב ר׳ מתיר וחכמים אוסרין אמר אביי רבי ור׳ אלעזר ור״ש בן אלעזר כולהו סבירא להו דכל מידי דמיגניא בה לא אתי לאחויי רבי הא דאמרן ר״א דתניא (א) ר״א פוטר בכובלת ובצלוחית של פליטון רשב״א דתניא ר״ש בן אלעזר אומר כל שהוא למטה מן הסבכה יוצאה בה למעלה מן הסבכה אין יוצאה בה והללו כולן שטה אחת הן ואין הלכה כאחד מהן: מתני׳ יוצאין בסלע שעל הצינית הבנות קטנות יוצאות בחוטין ואפילו בקסמים שבאזניהם ערביות יוצאות רעולות ומדיות פרופות וכל אדם אלא שדברו חכמים בהווה:

רש״י

דאסרינן לעיל ברה״ר בחצר שרי: פיאה נכריה. קליעת שער תלושה ונותנת על שערה עם קליעתה שתראה בעלת שער: לחצר. אכבול ופיאה קאי: במוך שבאזנה. שנותנת בו לבלוע צואת החוץ והליחה: שבסנדלה. להתענג: לנידתה. בתוחו מקום שיבלע בו דם ולא תטוף בגדיה: בפלפל. פלפל ארוך שנותנת בפיה אשה שריחה רע: גרגר מלח. שנותנת בפיה לרפואה: שתקן נתוך פיה. מבעוד יום: שן תותבת. נותנת בלחייה ממקום אחר והוא של זהב: רבי מתיר. לאלתר בה בשבת: וחכמים אוסרים. דכיון דהוא משוה משאר השיניים דלמא מחייכי עלה ושקלה מהתם וממטי׳ לה בידיה וגמרא אמרינן דשל זהב דוקא נקט: גמ׳ דידה. מוטי שער שלה (ד) ולא מאיס וליכא למימר דלמא מחייכי עלה וממטי ליה בידיה: דבר מיגנה. דלא מיגכר ולא מחייכו עלה: וקנה. לגנות: כל שהאסרו חכמים. לעיל במתני׳ אסור לנתת בהן לחצר אע״ג דשרי לטלטוליהו דתורת כלי עליהן מ״מ דרך מלבוש אסור דלמא מרבלת בהו ופקעא לרה״ר: חוץ מכבול. לקמן מפרש טעמא: בכל הכבול. כל האסריים לא נאסרו אלא בדבר הבנוי אבל מותרי׳ בחצר לנתת בהן: כדי שלא תתגנה. התירו לה מקצת קישוטיה הנאים: דתניא. דתנו רבנן להכי: וקניס הראשונים. דרשו בספטיה: בגידה. כדבר המגודל ומרוחקת מבעלה: עד שתבא במים. לטבול אע״פ שעברה שעה שלה ופסק מעייה: עשתה למוך בים יד. מי אסרי׳ לה לחלמא (ה) שלפת ומחוא ומייתי לה הואיל ואית לה בית יד ולא מאיס: מותר. דאפילו בית יד מאיס: לדורשני. לחולי השיניים: וגגביל. אגבי׳: דארצני. קנמון: פוטר בכובלת. ואוקימנא דפטור ומותר וטעמא כדאמר לעיל מאן דרכה למיפק בכובלא אשה שריחה רע ואשה שריחה רע לא שלפא ומחוא משום גנותה: כל שהוא למטה מן השבבה יוצאה בו. דלא חייסינן דלמא שלפא ומחוא דמגלה שערה: מתני׳ סלע. מטבע: הבנות קטנות. שמנקבין אזניהם ואין עושין להם מזמים עד שיגדלו ונותנין מוטים או קסמין באזניהם שלא יסתמו נקבי אזניהם: ואפילו בקסמין. ואע״ג דלאו תכשיט הוא אורחייהו בהכי ולא משוי הוא: ערביות. ישראליות שבערבי׳ דרך ערביות לעטוף ראשיהן ופניהם חוץ מעיניהם: מדיות. ישראליות שבמדי: פרופות. שמתעטפות בטליתן ותולה לרועה בשפתה האחת כנגד צוארה ובשפתה השנית כורכת אזן או לגוז וקושרת הרועה בכרך ואין הטלית נופל מעליה

דאסרינן לעיל ברה״ר בחצר שרי: פיאה נכריה. קליעת שער תלושה ונותנת על שערה עם קליעתה שתראה בעלת שער: לחצר. אכבול ופיאה קאי: במוך שבאזנה. שנותנת בו לבלוע צואת החוץ והליחה: שבסנדלה. להתענג: לנידתה. בתוחו מקום שיבלע בו דם ולא תטוף בגדיה: בפלפל. פלפל ארוך שנותנת בפיה אשה שריחה רע: גרגר מלח. שנותנת בפיה לרפואה: שתקן נתוך פיה. מבעוד יום: שן תותבת. נותנת בלחייה ממקום אחר והוא של זהב: רבי מתיר. לאלתר בה בשבת: וחכמים אוסרים. דכיון דהוא משוה משאר השיניים דלמא מחייכי עלה ושקלה מהתם וממטי׳ לה בידיה וגמרא אמרינן דשל זהב דוקא נקט: גמ׳ דידה. מוטי שער שלה (ד) ולא מאיס וליכא למימר דלמא מחייכי עלה וממטי ליה בידיה: דבר מיגנה. דלא מיגכר ולא מחייכו עלה: וקנה. לגנות: כל שהאסרו חכמים. לעיל במתני׳ אסור לנתת בהן לחצר אע״ג דשרי לטלטוליהו דתורת כלי עליהן מ״מ דרך מלבוש אסור דלמא מרבלת בהו ופקעא לרה״ר: חוץ מכבול. לקמן מפרש טעמא: בכל הכבול. כל האסריים לא נאסרו אלא בדבר הבנוי אבל מותרי׳ בחצר לנתת בהן: כדי שלא תתגנה. התירו לה מקצת קישוטיה הנאים: דתניא. דתנו רבנן להכי: וקניס הראשונים. דרשו בספטיה: בגידה. כדבר המגודל ומרוחקת מבעלה: עד שתבא במים. לטבול אע״פ שעברה שעה שלה ופסק מעייה: עשתה למוך בים יד. מי אסרי׳ לה לחלמא (ה) שלפת ומחוא ומייתי לה הואיל ואית לה בית יד ולא מאיס: מותר. דאפילו בית יד מאיס: לדורשני. לחולי השיניים: וגגביל. אגבי׳: דארצני. קנמון: פוטר בכובלת. ואוקימנא דפטור ומותר וטעמא כדאמר לעיל מאן דרכה למיפק בכובלא אשה שריחה רע ואשה שריחה רע לא שלפא ומחוא משום גנותה: כל שהוא למטה מן השבבה יוצאה בו. דלא חייסינן דלמא שלפא ומחוא דמגלה שערה: מתני׳ סלע. מטבע: הבנות קטנות. שמנקבין אזניהם ואין עושין להם מזמים עד שיגדלו ונותנין מוטים או קסמין באזניהם שלא יסתמו נקבי אזניהם: ואפילו בקסמין. ואע״ג דלאו תכשיט הוא אורחייהו בהכי ולא משוי הוא: ערביות. ישראליות שבערבי׳ דרך ערביות לעטוף ראשיהן ופניהם חוץ מעיניהם: מדיות. ישראליות שבמדי: פרופות. שמתעטפות בטליתן ותולה לרועה בשפתה האחת כנגד צוארה ובשפתה השנית כורכת אזן או לגוז וקושרת הרועה בכרך ואין הטלית נופל מעליה

בחצר שאינה מעורבת משום דדמיא לרה״ר אבל בחצר המעורבת שרי וכ״ש בבית וא״ת אי הכי הא דאמרי׳ בסוף פרק כירה (דף מו:) השיריים והנזמים והטבעות הרי הן ככל הכלים הניטלין בחצר ויהבינן טעמא (משום) דהואיל ואיכא תורת כלי עליהן אמאי אינטריכין להאי טעמא תיפוק לי׳ שהן ראוין להכניסן בבית ולנוטלן דרך תכשיט י״ל דהכא בחצר שאינה מעורבת עסקי׳ והנהו תכשיטין שבתו בתוכו ואסור להכניסן לבית ומשום (ו) האי אינטריך לטעמא דהואיל ואיכא תורת כלי עליהן אבל לעולם בבית ואפילו בחצר המעורבת נמי שרי וכן דעת הרמ״ה ז״ל: אמר עולא בדי שלא תתגנה על בעלה. לפיכך התירו לה מקצת תכשיטיה: דתניא. דתשנו רבנן להכי: בנדתה. היו דורשין זקנים הראשונים בנידתה במים. לטבול ואף על פי שעברו שבעת ימים ומעיינה פסק: עשתה לו בית יד. לאמון שבאותו מקום מהו למיסריה דיחוס דלמא שקלה וממטיא לה בידיה דלא מאיס עלה למשקלה בבית יד שלה: עשתה לו בית יד מותר. דלא אמרינן לא מאיס אלא אפילו בבית יד מאיס: לדורשיני. לחולי השיניים: דארצני. קנמון: רבי אליעזר פוטר בבובלת. ואמרי׳ בגמ׳ דהאי פוטר מותר לכתחלה הוא ואמרינן טעמא דמאן דרכה למיפק בכובלת אשה שריחה רע ולא שלפא ומחוא גנותה: למטה מן השבבה. כגון אלטמא וכיפה של למר: יוצאה בו. דלא חייסינן דלמא שלפה ומחוא דמיגליא שערה ומגניא ביה: מתני׳ יוצאין בסלע שעל הצינית. סלע מטבע: ציניה. מפרש בגמרא: הבנות קטנות. שמנקבות את אזניהם ואין עושין להם מזמים עד שיגדלו ונותנין מוטין או קסמין באזניהם שלא יסתמו נקבי אזניהם: ואפילו. רבותא קאמר דאע״ג דלאו תכשיט נוי הוא אורחא בהכי ולאו משוי הוא: ערביות. נשים ישראליות שבערביא: יוצאות רעולות. דרך ערביות להיות מעוטפות בראשן ופניהם חוץ מן העיניים וקרי להו בלשון ערבי רעולות והייגו הרעלות דכתיב גבי תכשיטי נשים בספר ישעיה: מדיות. נשים ישראליות שבמדי: פרופות. שמתעטפות בטליתן ותולה לרועה בשפתה האחת כנגד צוארה ובשפתה השנית כורכת אזן או לגוז וקושרת הרועה בכרך ואין הטלית נופל מעליה

של זהב ר׳ מתיר וחכמים אוסרין אמר אביי רבי ור׳ אלעזר ור״ש בן אלעזר כולהו סבירא להו דכל מידי דמיגניא בה לא אתי לאחויי רבי הא דאמרן ר״א דתניא (א) ר״א פוטר בכובלת ובצלוחית של פליטון רשב״א דתניא ר״ש בן אלעזר אומר כל שהוא למטה מן הסבכה יוצאה בה למעלה מן הסבכה אין יוצאה בה והללו כולן שטה אחת הן ואין הלכה כאחד מהן: מתני׳ יוצאין בסלע שעל הצינית הבנות קטנות יוצאות בחוטין ואפילו בקסמים שבאזניהם ערביות יוצאות רעולות ומדיות פרופות וכל אדם אלא שדברו חכמים בהווה:

גמ׳ ובפאה נכרית בחצר במוך שבאזנה ובמוך שבסנדלה ובמוך שהתקינה לנדתה בפלפל ובגרגר מלח ובכל דבר שתתן לתוך פיה ובלבד שלא תתן לכתחלה בשבת ואם נפל לא תחזיר שן תותבת ושן של זהב רבי מתיר וחכמים אוסרים: גמ׳ וצריכא דאי אשמעינן דידה משום דלא מאיס לה אבל דחברתה א דמאיס לה אימא לא צריכא ואי אשמעינן דחברתה משום דבת מינה היא אבל דבהמה דמינכר אימא לא צריכא: תאנא ובלבד שלא תצא ילדה בשל זקנה וזקנה בשל ילדה בשלמא זקנה בשל ילדה שבח הוא לה אבל ילדה בשל זקנה גנאי הוא לה כדי נסבה: ובכבול ובפאה נכרית בחצר: אמר רב כל שאסרו חכמים לצאת בו לרה״ר אסור לצאת בו לחצר [ו] חוץ מכבול ופאה נכרית ור׳ ענני בר ששון משמיה דר״י סבר הכל ככבול והלכתא כרב ב דסתם לן תנא כותיה. ולרב מאי שנא הני אמר עולא גזירה שמא יתתגנה על בעלה ונמצא בעלה מגרשה כדתניא [ז]והדוה בנדתה זקנים הראשונים אמרו שלא תכחול ושלא תפרכם ותתקשט בבגדי צבעונים עד שבא רבי עקיבא ולימד א״כ נמצאת מגונה על בעלה ונמצא בעלה מגרשה אלא מה תלמוד לומר והדוה בנדתה תהא בנידותה עד שתבא במים: [ח]ובמוך שבאזנה: תני רמי בר יחזקאל והוא שקשור לה באזנה: ובמוך שבסנדלה תני רמי בר יחזקאל והוא שקשור לה בעקיבה (ט) קשר מהודק. ובמוך שהתקינה לנדתה סבר רבי אמי בר אחא למימר והוא שקשור לה בין יריכותיה אמר ליה רבא אע״פ שאינו קשור לה דכיון דמאיס לה לא אתי לאתויי: בעא מיניה ר׳ ירמיה בר אבא עשתה לו בית יד מהו א״ל (י) אע״פ שעשתה לו בית יד מותר איתמר נמי אמר רב נתן בר אושעיא א״ר יוחנן עשתה לו בית יד מותר: בפלפל ובגרגיר מלח. פלפל ג לריח הפה גרגיר מלח דעביד (י) לדורשני ובכל דבר שתתן לתוך פיה זנגביל אי נמי דארציני: שן ד תותבת ושן

מלא יפול על בשרה [ויתייבש] ויצער אותה ומשום הכי חשיב דרך מלבוש: בפלפל. פלפל ארוך נותנת בפיה אשה שריחה רע: גרגר מלח. כמו גרגיר מלח לרפואת חולי השיניים:

שן תותבת ושן של זהב. פרש״י ז״ל נותנת בלחייה ממקום אחר והיא של זהב: ורבי מתיר. לאלתר בה: וחכמים אוסרין. דכיון דמשוה משאר השיניים דלמא מחייכי עלה ושקלה מהתם וממטי׳ לה בידיה. ל״ת שן תותבת של אדם אחר היתה ואהיתרא דלעיל קאי ולא אפלוגתא דר׳ ורבנן והכי קאמר בפלפל וגלגל מלח ושן תותבת. שן של זהב ר׳ מתיר וכו׳. שתי לשונות הללו כתב רש״י ז״ל ולא נהירא דאי חדא קתני שן שן למה לי ואי תרתי קתני ובשן תותבת אפי׳ רבנן שרו הוה ליה למתני כדקתני הכי כולהו אלא ודאי תרתי קתני ובתרוייהו פליגי ר׳ ורבנן ובירושלמי משמע דשן תותבת היא של עץ ורבנן אסרי בתרוייהו דממנו שהיא נכרת בין שאר השיניים שיילי מינה חברותיה לאחויי להו ומחויא אגב של כסף לא מנכרת ולא שיילי מינה ומש״ה שריא אפילו לרבנן דלתיתא בגמרא ולרבי כולהו אע״ג דשיילי מינה כיון דמגניא בהו לא

מחויא כדאיתא בגמ׳ זה נראה לי:

גמ׳ דבת מינה היא. ולא מינכר ולא מחייכי עלה: ובלבד שלא תצא קנה. בחוטי שער של ילדה וילדה בשל זקנה דשחורות על לבנות או לבנות על שחורות נראין הן ואתי למשלף: בשלמא זקנה בשל ילדה שבח הוא לה. וכיון דדרכה בכך איצטריך לאשמועינן דאסור משום דזמנין דמחייכי עלה: אבל ילדה בשל זקנה גנאי הוא לה. וכיון דלאו אורח מרעא לא אצטריך לתנא לאשמועינן דאי עבדא נמי הכי פסיעתא דאיכא למיחש דלמא מחייכי עלה: ומשני כדי נסבה. בחנם ואגב גרדא נקטיה: אמר רב כל שאסרו חכמים לצאת בו ברה״ר אסור לצאת בו לחצר אפילו מה שאין ביציאתו ברה״ר חיוב חטאת (ו) דלאו גזירה לגזירה היא משום דאי שרית ליה בחצר אגן סהדי דנפיק בהו נמי ברה״ר שאין דרך לפשוט תכשיטין בחצר. וכתבו הרמב״ן והרשב״א ז״ל דבחצר שאמרו לאו דוקא דה״ה בבית דכל שהוא דרך מלבוש או דרך תכשיט אסור לפי שאין דרך לפשוט תכשיטין כשיצא לחוץ ובבית נמי איכא למיחש להכי אבל מדברי הרמב״ם ז״ל נראה שלא אסרו אלא

א מיי׳ פ״ח מהל׳ איסורי ביאה סמג לאוין קיח טור י״ד סי׳ קלה: ב מיי׳ פי״ט מהל׳ שבת סמג לאוין סה טש״ך סי׳ שג:

מסורת הש״ס

ו) ויקרא טו:

קובץ הגהות

ב״ח (א) נ״ב ודוקא קצר כו׳. וכ״ב נראה דאף אמוך שבאזנה קאי דבעי קצר מהודק ובאלפס יש כתוב האי ודוקא קצר מהודק אמוך שבאזנה וכ״ב בא״ר וכן פסק הטור בסי׳ ש״ג ונראה מדבריהם דבמוך שבסנדלי לא בעי קצר מהודק וק״ל: (ב) אמר ליה עשתה לו כל״ל והאלר נמקן: (ג) נ״ב שתי מלות הן דור שיני פי׳ שורה של שיניים עי׳ בערוך ערך דר. ובא״ר לדוד שיני גם בר״ן: (ד) דלא כל״ל: (ה) שלפא ומייתי כל״ל ומי׳ ומחוא נמקן: (ו) ולאו כל״ל: (ז) הכי כל״ל:

מא״י [ח] אחרת: [ט] נ״ב כמגודה:

הו״י (א) בגמרא דף סב. ד״ה מתיר:

שלטי הגבורים

א יראה מזה לדבריו לאיסר ומתוך לנשים היושלאות בכסוי שערות שלהן בשהן נשואות אבל במקום קליעת שערן נושאות שערות חברותיהן שקורין קרינאל״ו בלע״ז הנהיגה דשייני פרק במה אשה יוצאת דף סד שהאשה יוצאה בפאה נכרית בשבת ופירשו המפרשי׳ כי פאה נכרית היא מגבעת ידבקו בו שער נאה והרבה ותשים אותו האשה על ראשה כדי שתתקשט בשער ותהם באשה נשואה מייני מתניתין מתקאמר נגמ׳ דהטעם משום שלא תתגנה על בעלה הרי דבנשואה מיירי והרי פאה נכרית הוי ממש כעין אלו הקרינא״ל ומשמע דהיא שמותרות בנות ישראל להתקשט בהן דשער נאשה ערוה דקאמר לא היי אלא בשער הדבוק לבשרה ממש ונראה גם בשרה עם השער אבל שיער המכסה שערה אין כאן משום שער באשה ערוה ובגם לא משום פרוצת ראש ונראה דל״ם שערות דידה ל״ם שערות של חברתה כל עוד דעבידי לכסוי השער והן תלושות אע״פ דקישוט הוא לה כדי שתראה בעלת שער אין בכך כלום וד״ד ואע״ג דאמרי׳ סוף פ״ק דערכין דפאה נכרית המחוברת לשער ממש הוי כגופה ממש מ״מ לא נאסר בשביל כך לנאת בה ולהתקשט בה דהא על כרחך אותן הלקחניות דקאמר התם היו מתקשטות בשאות ההם ובנשואות מיירי התם דקאמר מנו שערי לבתי ואין לומר שהיו מזיומות בעיף או מידי על הפאות נכרית דא״כ מאי אהני הוא קשור הרי כל עצמו של אותו קשור לא הוי אלא בשביל שתראה בעלת שער אלא פשיטא דמיירי שהולכות בשערות מגולות ולכשתעיין סוף פ׳ קמא דערכין דפ׳ מי שמתו דף כ״ה בדברי רש״י שם ובדברי הרא״ש ממלא דאין איסור בשער אשה משום ערוה אלא במחובר לבשרה ובשביל כך נראה עם השער כדאקיימנא ועיין הארכתי בזה בחיבורי בס״ד:

ב ור״ת פסק כר׳ עני כר שאון דבשל סופרים הלך אחר המיקל ואע״ג דסתם מתני׳ כרב ולשיטה אשכנז גבי פרוזבול דסתם מתניתין סבר דלא מלי למימר פרוזבול היה לי ואתנך ובקי״ל בגיטין פ׳ האולה כבייתא דסבר כרבי דמל״ל פרוזבול היה לי ואבד הלכך מיתר להתקשט בחלר וכן נמי ברה״ר שאין רוחב ע״ז אמה ואין מפולשין משער לשער ואיני אלא כרמלית דהא שרינן בחלר ומשמע אפי׳ בחלר שאינה מעורבת ומדקדק מתני׳ ולא בכבול לרה״ר משמע הא לכרמלי׳ ש״ד והכל בכבול וכתב הרא״ש ז״ל ונראה דאין לנמוך היתר כרמלית מהיתר אלר שאינה מעורבת כדאשכחן לקמן פרק כל כתבי גבי אלנת ספרים למבוי שאין מפולש רבי יהודה בן בתירה אומר אף למפולש ומפרש בגמ׳ מבוי שיש לו ג׳ מחיצות ואלו אחר ואליבא דר׳ יהודה היינו כרמלית ובגבי אלנה שאינה מצוה קאמר התם ר׳ יהודה בן בתירה אומר אף לחלר שאינה מעורבת אבל לכרמלית לא שרי הואיל ואין מצוה בהאלנתם והא דתניא מדקתני אינה בכבול לרה״ר דמשמע הא בכרמלית ש״ד לאו דיוקא היא דבהיא דלא יעמיד אדם ברה״ר ושאה ברה״י קאמר אבל דה״ה בכרמלית ואפי׳ רבא דפליג עליה לאו משום דקתני לרה״ר אלא דקאמר הוא ויפיא גזירה וכו׳ ובהיא דלא יעמוד אדם ברה״ר ושתהן ברה״י וכן לא ירוק ר״ע מודו דה״ה בכרמלית ומ״מ היה אומר ר״ת ז״ל דאין לאסור לנשים תכשיטיהם כי לא ישמעו לו והנה לכן לבנות ישראל שיהיו שוגגים ולא מזידין:

ג וא״ע בדברי המ״ג לאוין ס״ה בהאי פיסקא דנראה מדבריו לאיזה קמיה וא״ע:

ד לפירוש רש״י והרא״ש ויסוד שן תותבת היא שן שמשימים האשה במקום שנפל אחד משיניה ושל זהב אסור ושל כסף או של אדם שרי ולדידהו שרי לאשה שיש לה שיניים משולדין של אדם שקורין אפוסטילי שמנחת אותן בפיה כשאין לה שיניים ומי׳ פרק ר״ע מהלכות שבת כתב כי מן תותבת והוא שן שמנחת בפיה במקום שן שנפל אסורה לנתה בו ושן של זהב שמנחת על שן שחור או אדום שיש בשיניה אסורה לנתה בו ואם הוא של כסף מותר מ״ש לדידיה אסורה לנתה בתותן השיניים אפוסטילי אפי׳ הן של אדם או של כסף: